

**Роль оцінки професійного ризику в
формуванні безпечних робочих місць.
Досвід Державної інспекції праці в
Польщі**

Karolina Głowczyńska-Woelke, Chief Labour Inspectorate, Warsaw

Piotr Skwarek, District Labour Inspectorate, Lublin

Життя - шкідлива штука. Від неї всі вмирають.
Życie jest bardzo niezdrowo. Kto żyje ten umiera.

Ризик життя зменшується з кожним прожитим днем.
Ryzyko życia człowieka maleje z każdym dniem.

Станіслав Єжи Лец
Stanisław Jerzy Lec

Сфера компетенції ДІП

- Контроль умов праці (конституційний обов'язок держави) здійснюється спеціалізованими державними органами, які взаємодіють один з одним і з соціальними партнерами.
 - **Умови праці - це поняття, яке виходить за рамки зайнятості в трудових відносинах.**
- Державна інспекція праці здійснює нагляд і контроль за дотриманням трудового законодавства, зокрема, за дотриманням законодавства з охорони праці та зайнятості.
 - **Унікальне положення ДІП в польському правовому режимі - підзвітність Парламенту Респ. Польщі.**
 - **Нагляд ДІП охоплює 700 тисяч об'єктів, за якими здійснюється нагляд.**

Пріоритети в Плані дій ДІП

Довгострокові дії в стратегічних сферах:

- забезпечення дотримання положень трудового законодавства про наймання працівників, посилення контролю за робочими місцями з високим рівнем професійних ризиків і їх наслідками (пов'язаними з настанням нещасних випадків і хвороб);
- організація безпеки праці **на середніх і великих підприємствах**, де сталися нещасні випадки;
- інформаційні компанії для підтримки діяльності Інспекції, в тому числі на тему наноматеріалів.

Підхід до перевірки в ДІП

Забезпечення безпеки і гігієни умов праці повинно здійснюватися шляхом усунення небезпек або обмеження професійних ризиків, як результат відповідної організації праці, вжиття превентивних заходів, інформування працівників та підготовка кадрів.

Оцінка професійних ризиків - інструмент для поліпшення умов праці

Пріоритети в діяльності ДІП

Інспектування спрямоване на усунення небезпек:

під час будівництва та робіт по знесенню

під час будівництва та ремонту доріг і автомагістралей

в сервісних підприємствах лісового господарства

Пріоритети в діяльності ДІП

Інспектування спрямоване на усунення небезпек:

на підприємствах,
на яких є ризик
виникнення великої
аварії та існує
небезпека певних
видів промислової
діяльності

на енергетичних
підприємствах

в секторі охорони
здоров'я

**Виявлення небезпеки
та
нещасні випадки на виробництві**

**Профілактичні заходи за результатами оцінки
професійних ризиків
або
профілактичні заходи після настання нещасного
випадку**

Організація безпеки праці на невеликих підприємствах з найбільшою кількістю зареєстрованих нещасних випадків

Мета інспектування: перевірка дотримання положень, розблених на основі оцінки професійного ризику і перевірка діяльності з усунення або зменшення ризиків аварій.

Інспектор з праці повинен зосередитися на аналізі попередніх повідомлень про аварії та оцінці професійних ризиків, проведеної за результатами аналізу причин, які призвели до настання аварії.

Особлива увага повинна бути приділена:

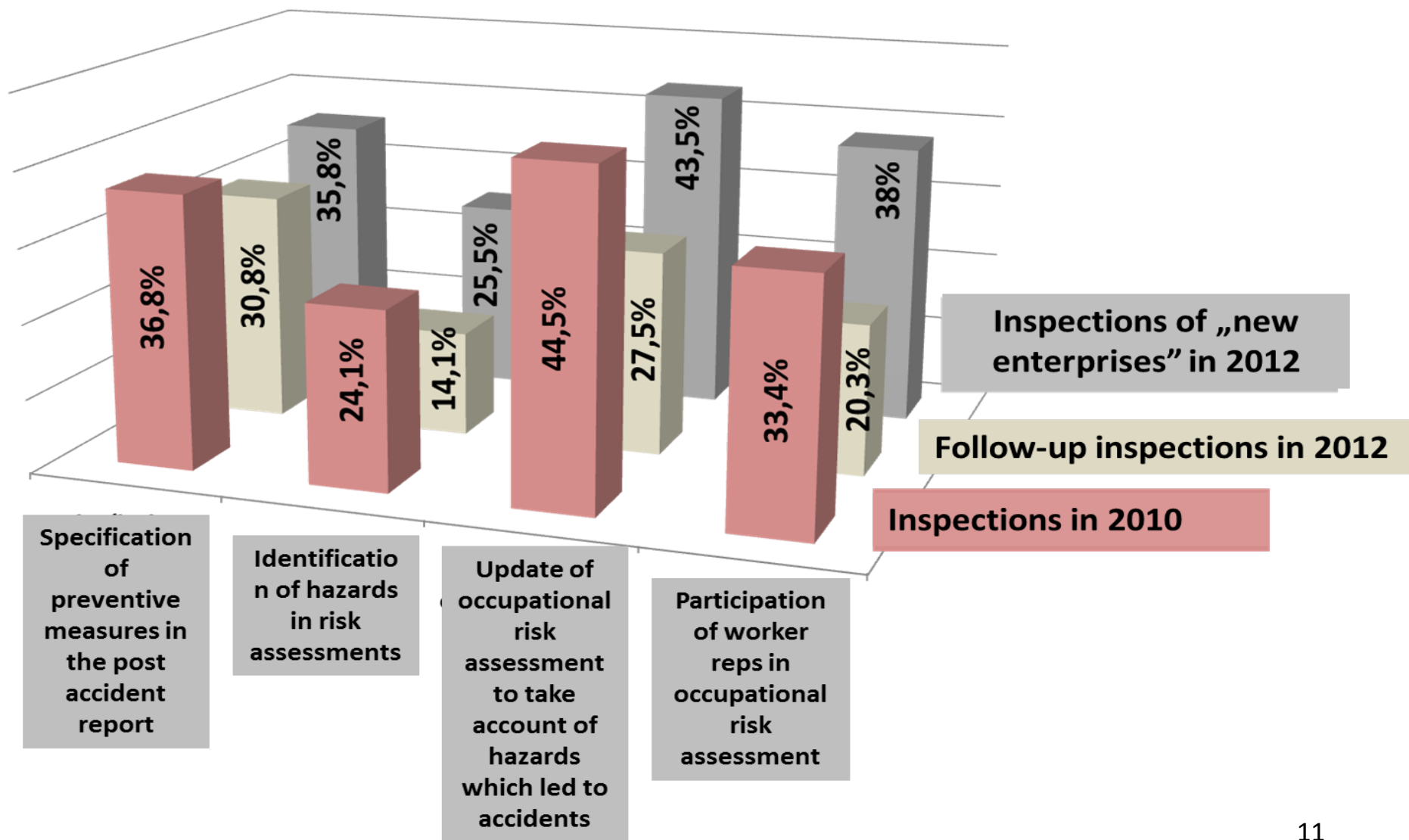
- виявленню небезпечних факторів, що призвели до настання нещасних випадків на виробництві,
- розробці і здійсненню профілактичних заходів за результатами оцінки професійного ризику, а також превентивним заходами після нещасного випадку, та їх комплексності.

Організація безпеки праці на невеликих підприємствах з найбільшою зареєстрованою кількістю нещасних випадків

У 2010 і 2012 роках перевірки були спрямовані на оцінку ефективності дій **роботодавців невеликих підприємств**, здійснюваних в результаті нещасних випадків на виробництві.

У 2010 році було перевірено 1 626 об'єктів. Два роки потому повторна перевірка проводилась на 374 об'єктах (на яких працює близько 12 тисяч робітників).

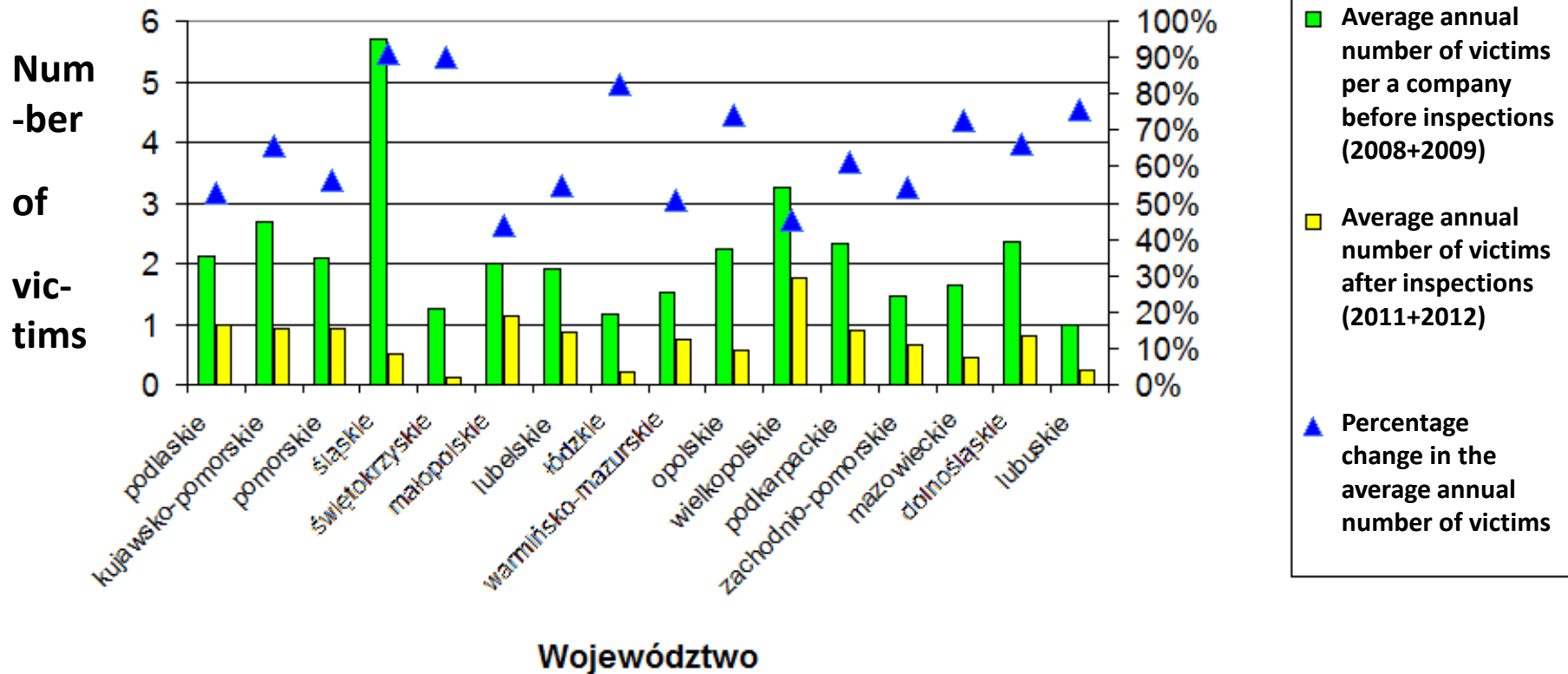
Організація безпеки праці на невеликих підприємствах з найбільшою зареєстрованою кількістю нещасних випадків

Management of work safety in small companies with the largest number of work accidents on record

NLI's ACTIONS – SMALL ENTERPRISES

Average annual number of victims

Приклади виявлених порушень

1. Нездатність ідентифікувати небезпеку, яка може призвести до аварії.

В компанії, що займається утилізацією відходів, нехтували небезпекою, пов'язаною з наявністю небезпечних хімічних речовин в робочому середовищі. Під час розвантаження, стався витік сірчаної кислоти з батареї на тіло працівника, що спричинило опіки.

(наступний слайд)

Приклади виявлених порушень

2. Нещасні випадки, пов'язані з експлуатацією машин, обладнання, інструментів:

Наприклад: 3 нещасні випадки були пов'язані з роботою із клеєзмащувальним станком. Один з них полягав в тому, що права рука потерпілого застрягла між обертовими склеювальними циліндрами, коли потерпілий чистив машину. Причина таких випадків - відсутність нагляду за циліндрами;

9 нещасних випадків сталися під час переробки м'яса. Наслідки - порізи рук і стегон працівників. Це сталося через відсутність відповідних засобів індивідуального захисту;

3 працівника однієї компанії працювали на висоті. Вони постраждали від падіння з висоти. В кожному з цих випадків інспектор праці визначив відсутність дозволу на роботу на висоті від лікаря, як застосування профілактичних заходів охорони здоров'я.

Приклади активізації нерозпізнаних небезпек, що стали причиною нещасних випадків

1. Компанія з виготовлення меблевого приладдя

На етапі ідентифікації небезпеки під час професійної оцінки ризику на робочому місці слюсаря, небезпеки, пов'язані із доступом верхніх кінцівок до робочої зони машини (доступ до небезпечних зон) були знехтувані.

При використанні таких машин, 2 нещасних випадки на виробництві вже ставалися раніше (результат - травми пальців).

В післяаварійний звіт не була включена інформація (обставини) щодо того, чи були машини обладнані відповідними захисними пристроями і чи виконувалися мінімальні вимоги до охорони праці.

В обох ситуаціях не були виявлені всі причини нещасних випадків (у тому числі, чи були вони наслідком технічного стану машин), не були сформульовані висновки і профілактичні заходи.

Приклади активізації нерозпізнаних небезпек, що стали причиною нещасних випадків

2. Виробництво м'яких засобів, косметики і т.д.

На етапі ідентифікації небезпеки під час професійної оцінки ризику виконання роботи по підготовці та упаковці продукції на технологічній лінії були упущені деякі ризики:

- ті, що виникають в результаті застосування деяких хімічних речовин (наприклад, хлористий водень);
- ті, що пов'язані з ручним транспортом;
- створення рухом моторизованих навантажувачів в виробничому цеху;
- ті, що пов'язані з роботою з термоусадочним пакувальним тунелем, який обладнаний нагрівальним пристроєм, що використовується для стискання пластикової плівки.

Приклади активізації нерозпізнаних небезпек, що стали причиною нещасних випадків

Нещасний випадок пов'язаний з тим, що технологічна лінія вийшла з ладу під час використання термоусадочного пакувального тунелю. Результат: опік руки працівника після дотику до гарячої поверхні.

Обставини: У післяаварійному звіті не зазначався технічний стан пристрою.

Перераховані **причини** включають, серед іншого: недотримання правил охорони праці працівником, довільне використання тунелю, відсутність інструкцій з його використання.

Профілактичні заходи: РОЗРОБКА ІНСТРУКЦІЇ ЗАСТОСУВАННЯ ТУНЕЛЮ І ПРАВИЛ ЙОГО ОГЛЯДУ.

Оцінка виробничих ризиків

Мета перевірки: перевірка дотримання застережень, сформованих на основі оцінки професійного ризику, і перевірка дій з усунення або зниження професійного ризику.

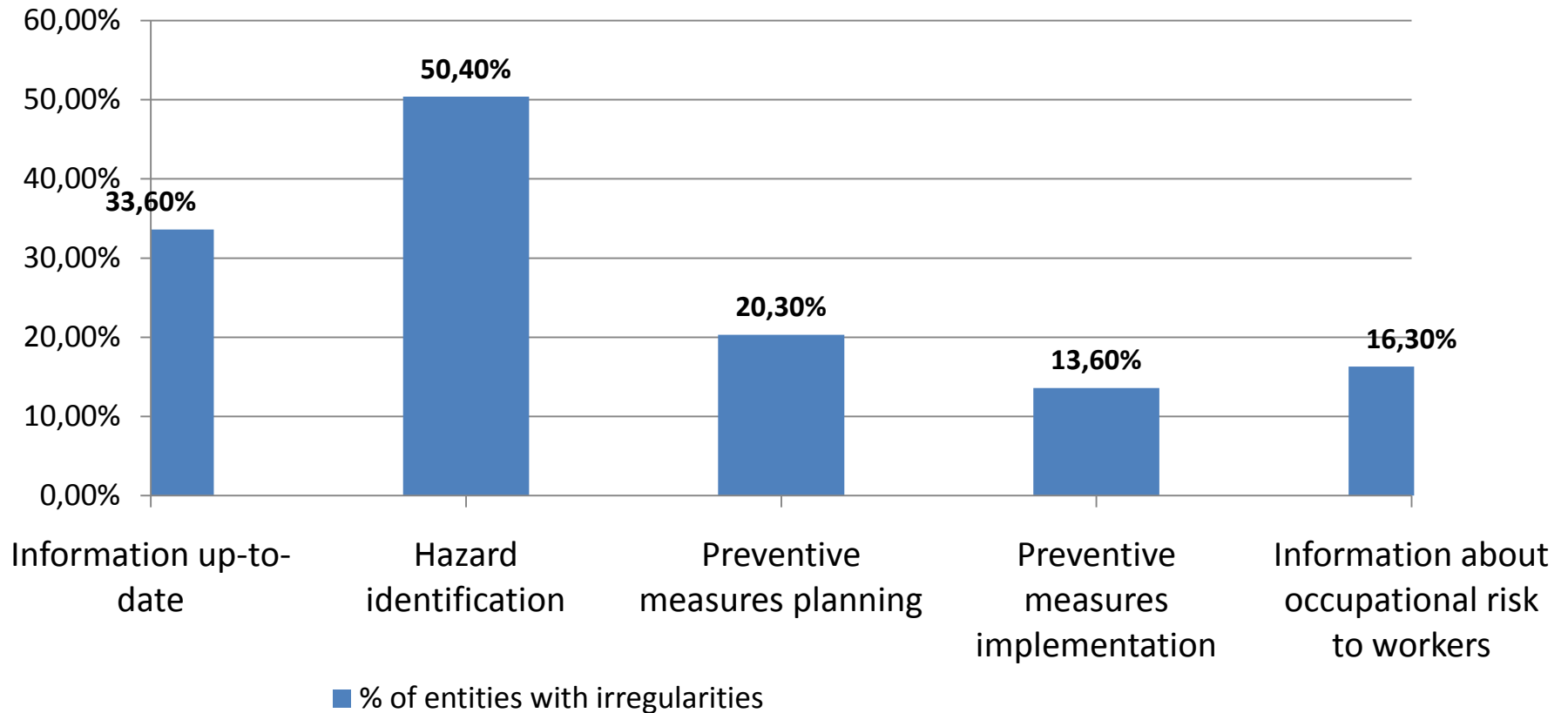
У 2015 році проведено 1 552 перевірки, дослідження і аналіз більше ніж 5 тисяч робочих місць, для яких завчасно були підготовані документи з оцінки професійного ризику; перевірка понад 43 тисяч працівників.

Головним недоліком була нездатність ідентифікувати всі небезпеки (31,4% усіх обстежених робочих місць).

Приклади: для столяра гострі і грубі елементи роботи не були перераховані серед виявлених небезпек, як і деякі інші розглянуті аспекти. Наприклад, розташування робочого місця по відношенню до землі (робота на висоті), а також рухомі елементи машин та інструменти; для роботи водія вантажівки, водія бульдозера, водія грузових машин і автомеханіка, небезпеки, що виникають від надмірного шуму та механічних коливань не були ідентифіковані.

Occupational risk assessment

Irregularities in occupational risk assessment

Організація охорони праці та її дотримання згідно з існуючими нормами закону

- **Роботодавець зобов'язаний забезпечити дотримання норм з охорони праці на робочому місці**
- **Організація безпеки праці - спосіб ефективно поліпшити безпеку праці і забезпечити дотримання законодавчих норм**

**УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ – ЦЕ НЕСКІНЧЕННИЙ ПРОЦЕС, ЩО
ДОЗВОЛЯЄ ІДЕНТИФІКУВАТИ РИЗИКИ ТА ДОЛАТИ
НЕБЕЗПЕКУ ЇХ АКТИВІЗАЦІЇ .**

**Ефективне управління ризиками - це можливість досягнення
поставлених цілей**

(ISO 31000 Risk management. Rules, Principles and guidelines)

PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY

Житимемо довше! За інших.

Żyjmy dłużej! Niż inni.

Станіслав Єжи Лец

Stanisław Jerzy Lec

Дякую за увагу

Thank you for attention

www.pip.gov.pl